

SBB Barometer

VAN DE STAGE- EN LEEBANENMARKT NOVEMBER 2015

In dit nummer

- De praktijkverklaring als paspoort naar de arbeidsmarkt
- Peiling november 2015
- Trends arbeidsmarkt en stagemarkt
- Kansrijke beroepen
- Van zeventien kenniscentra naar één SBB

DE PRAKTIJKVERKLARING ALS PASPOORT NAAR DE ARBEIDSMARKT

Vanaf dit schooljaar zijn de mogelijkheden tot het vinden van duurzaam betaalde arbeid door leerlingen met een beperking sterk toegenomen. Deze leerlingen worden geschoold in wat ze wél kunnen en krijgen hiervoor een praktijkverklaring. Tegelijkertijd leidt dit tot kostenbesparing en minder uitkeringen. SBB heeft de 390 scholen voor voorgezet speciaal onderwijs (vso) en voor praktijkonderwijs van deze aanpak op de hoogte gebracht en geeft hen toegang tot een netwerk van 250.000 erkende leerbedrijven. Daarnaast stelt SBB twee instrumenten beschikbaar om maatwerk te maken uit de kwalificatiestructuur en om daarvoor praktijkverklaringen aan te vragen: de **Werkverkenner** en het **Praktijkloket**.

“We nemen de leerling na de opleiding ook gewoon in dienst”

Leermeester carrosseriewerk Bas van Luijk van Autoschadehuis Gouda

Vanaf 2010 heeft SBB in opdracht van het ministerie van OCW onder de projectnaam Boris geëxperimenteerd met het gebruik van de voorzieningen voor het werkend leren uit het mbo toegepast op het vso en praktijkonderwijs. Doelgroepen zijn jongeren die vanwege hun beperking geen startkwalificatie op de arbeidsmarkt kunnen halen en voor wie dit onderwijs eindonderwijs is. Door ze in die laatste periode te scholen voor delen uit kwalificaties krijgen ze toch aansluiting op duurzame arbeid.

Paspoort naar de arbeidsmarkt

Binnen deze aanpak ondersteunt SBB de scholen met gerichte arbeidsmarktinformatie over kansrijke sectoren in de regio, wordt gebruikgemaakt van werkend leren en worden de leerlingen geschoold in onderdelen van het vak die ze kunnen uitvoeren. “Het is een uitstekende aanpak om maatwerk te maken”, vindt stagecoördinator Eugène Schilperoordt van de A.J. Schreuderschool voor vso in Rotterdam. “Je matcht leerling en bedrijf op delen van de mbo-opleiding.” Het resultaat van de leerling wordt bekroond met een praktijkverklaring van het leerbedrijf

“Weinig schools, met alle rust en aandacht en in een persoonlijke meester-gezelrelatie.”

Michaël van Straalen, voorzitter SBB/MKB Nederland

drijven. Ook kan het vinden van werk via de leerbedrijven een kortere onderwijstijd opleveren. Als de leerling geschikt werk heeft gevonden, is het doel bereikt en stopt de opleiding.

De effectiviteit van de aanpak is beproefd op een tiental scholen en ook gemeenten als Rotterdam en Nijmegen passen de aanpak toe. De overstap van school naar werk levert voor deze jongeren eerder duurzame banen op en dat betekent naast betere arbeidsdeelname ook minder uitkeringen en minder kostbare re-integratie. Ook de werkgevers juichen de aanpak toe en willen die breder in de bedrijven toegepast zien.

“Het is een uitstekende aanpak om maatwerk te maken”

Stagecoördinator Eugène Schilperoordt van de A.J. Schreuderschool voor vso in Rotterdam

Leerlingwezen blijkt effectief

“De ondersteuning is gebaseerd op het systeem van het werkend leren in het middelbaar beroepsonderwijs waarmee al bijna een eeuw lang jaarlijks zo'n 100.000 jongeren een baan vinden in het bedrijfsleven”, zegt Michaël van Straalen, voorzitter SBB. “Dat komt nog het meest overeen met het oude leerlingwezen waarin de jongeren leren van een ervaren vakman. Weinig schools, met alle rust en aandacht en in een persoonlijke meester-gezelrelatie.”

Brede steun

Van Straalen, tevens voorzitter MKB Nederland: “Deze aanpak heeft de steun van de werkgevers- en werknemersorganisaties die dit als een bijdrage zien om hun participatieafspraken met het kabinet te realiseren. Een belangrijke voorwaarde is wel dat het kabinet regelt dat deze jongeren automatisch in het doelgroepregister komen te staan en een doelgroepverklaring van het UWV krijgen. De jongeren kunnen dan worden meegeteld voor het

bereiken van de 100.000 banen-doelstelling. Dat is in het belang van de jongere en de werkgever.” Ook de scholenorganisaties ondersteunen de aanpak.

Vrijblijvend en kosteloos

De dienstverlening wordt beschikbaar gesteld aan de scholen maar die moeten zelf besluiten er gebruik van te maken. Ze kunnen zich scholen in het organiseren van het werkend leren en in het gebruik van de werkverkenner en het praktijkkloket. Aan dat gebruik zijn geen kosten verbonden. OCW heeft de ontwikkeling ervan betaald.

Leerbedrijven

De beschikbaarheid van de leerbedrijven voor de doelgroep is bij de experimenten het grootste knelpunt gebleken. Vandaar dat het ministerie aan SBB extra menskracht beschikbaar heeft gesteld om het register van leerbedrijven voor deze scholen te ontsluiten. Alle adviseurs van SBB

met daarop het stempel van de bedrijfstak. Zo krijgt een slagersknecht die worst kan maken of een kapster die kan wassen en spoelen dat vermeld op deze praktijkverklaring. Ze erkennen daarmee de inzetbaarheid van de jongere op die werkzaamheden voor de hele sector. “Dat is een prima paspoort naar de arbeidsmarkt”, zegt leermeester carrosseriewerk Bas van Luijk van Autoschadehuis Gouda. “We nemen de leerling na de opleiding ook gewoon in dienst.”

Besparen op kosten en uitkeringen

Het ministerie van OCW betaalt de inzet van SBB waardoor er voor de scholen minder kosten zijn. De school bespaart ook op de kosten door gebruik te maken van de opleidingsmogelijkheden van leerbe-

zullen in hun contacten met de leerbedrijven de bereidheid vaststellen om met de doelgroep aan de slag te gaan en het resultaat daarvan zichtbaar te maken op Stagemarkt.nl zodat de leerbedrijven voor de scholen vindbaar zijn. De praktijkopleiders van deze bedrijven zal extra scholing worden aangeboden voor de begeleiding van jongeren met een beperking.

Aan het einde van dit schooljaar verwacht SBB het grootste deel van de leerbedrijven voor vso en praktijkonderwijs in beeld te hebben. Voor elke arbeidsmarktregio is een adviseur praktijkleren beschikbaar voor het verbinden van scholen met bedrijven. Daarnaast zijn twee voorlichters beschikbaar om de scholen te informeren over het gebruik van de Borisaanpak.

Meer informatie over de aanpak kunt u vinden op www.borisbaan.nl. Daar is ook de lijst met Borisadviseurs per regio te vinden. Vragen kunnen worden gericht aan info@borisbaan.nl.

STAGE- EN LEERBANENMARKT

In een toenemend aantal sectoren zijn voldoende stages en leerbanen beschikbaar. Bijvoorbeeld in de transport, logistiek en bouw is het aanbod groot genoeg. Dat komt veelal door de aantrekkelijke economie. Een gering aantal studenten in verhouding tot het aanbod op de stagemarkt, kan ook een rol spelen (zoals bij financiële dienstverlening en in de teelt). In de zorg, welzijn en ict zijn over het algemeen te weinig beschikbare stages en leerbanen.

Zorg, welzijn en sport

Voor studenten zorg is het op alle niveaus moeilijk een stage of leerbaan te vinden. Dat geldt met name voor studenten mbo-verpleegkundige en persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen. Hun kans op een stage of leerbaan is gering tot matig. Het aantal studenten op niveau 4 is de afgelopen jaren harder gegroeid dan het aanbod van stages en leerbanen. In bijvoorbeeld het noordwesten (waaronder Amsterdam) zijn relatief veel grote zorginstanties. Dat biedt studenten in deze regio's een grotere kans op stage. Het aantal studenten welzijn blijft dalen. Ondanks de daling blijft het vinden van een stage of leerbaan moeizaam. Dat geldt vooral voor studenten sociaal-maatschappelijke dienstverlening en pedagogisch medewerker jeugdzorg. Uitzonderingen hierop zijn de opleidingen pedagogisch medewerker kinderopvang niveau 3 en onderwijsassistent. Hiervoor zijn (ruim) voldoende stages en leerbanen. Voor doktersassistenten is de kans op stage matig en voor tandarts- en apothekersassistenten is die voldoende. Studenten sport en bewegen hebben overwegend voldoende kansen, met uitzondering van sport- en bewegingsagogie en -manager. Voor studenten (medisch) pedicure zijn meer stages en leerbanen beschikbaar dan gevraagd. Onduidelijk is echter hoe het aantal studenten aan particuliere opleidingsinstellingen zich ontwikkelt en welk beslag zij (zullen) leggen op de opleidingscapaciteit van leerbedrijven. Voor studenten (allround) schoonheidsspecialist is het moeilijk om een stage of leerbaan te vinden. Het aantal bbl-studenten loopt verder terug. Grotere salons bieden door de crisis minder opleidingsmogelijkheden dan voorheen.

Voedsel, groen en gastvrijheid

Bij bakkerijen is het voor studenten vrij lastig om een stage of leerbaan te vinden. Het aantal mbo'ers stijgt ieder jaar (voornamelijk bol). Toch zijn er voor hen over het geheel genomen voldoende stagemogelijkheden. De aantrekkelijke economie draagt daaraan bij. Het aantal studenten dat een groene opleiding volgt is ongeveer even groot als vorig jaar (ruim 23.000). Het merendeel volgt een bol-opleiding, het aantal bbl'ers neemt af. In het westen en zuidoosten van het land is het aantal stages en leerbanen over het algemeen gelijk gebleven ten opzichte van vorig jaar. Voor een aantal sectoren, waaronder teelt en veehouderij, is het aanbod groter dan het aantal studenten. In het zuidwesten daarentegen is bijvoorbeeld bij gemeenten het aantal stages en leerbanen in de richting van milieu geslonken vanwege overheidsbezuinigingen. Ook voor studenten dierenartsassistent paraveterinair is het lastiger geworden om een leerbedrijf te vinden. In de fastservice, facilitaire dienstverlening en leisure zijn vraag en aanbod van stages en leerbanen over het algemeen in evenwicht. Horecabedrijven stellen weer meer stages en leerbanen beschikbaar. Bij reisbureaus is het aantal stagemogelijkheden echter afgenomen vanwege bedrijfssluitingen. In het zuidoosten van het land zijn voor gastvrijheid en winkelambacht geen noemenswaardige dalingen van stages en leerbanen. In enkele gevallen is juist een toename te zien, met name voor bbl-studenten. Voor de kappersopleidingen zijn veelal voldoende stagemogelijkheden. De meest voorkomende leerweg is bol. Sinds de nieuwe cao in de kappersbranche is de verplichte stagevergoeding niet meer gebonden aan leeftijd, maar aan leerjaar. Daardoor kan een wat oudere bol-student makkelijker een stage vinden dan voorheen.

Techniek en gebouwde omgeving

In de techniek en gebouwde omgeving geldt voor de meeste opleidingen dat studenten weer wat makkelijker een stage en leerbaan vinden. De afgelopen jaren volgen meer studenten de hoofdzakelijk theoretische bol-route en minder de praktijkgerichte bbl-route. Toch is het aandeel bbl'ers in de techniek en gebouwde omgeving – ruim veertig procent – groot vergeleken met andere sectoren. Maar ondanks de verbeterde conjunctuur zijn bedrijven nog huiverig om studenten in dienst te nemen. Er wordt vaker gekozen voor een samenwerking met een opleidingsbedrijf of samenwerkingsverband. De student treedt dan in dienst van het opleidingsbedrijf of samenwerkingsverband en wordt uitgeleend aan het erkende leerbedrijf. Momenteel zijn in de metaal en metalektro voldoende stages en leerbanen beschikbaar. Zowel het aanbod als de vraag naar stages en leerbanen blijft vrijwel stabiel. Ook de werkgelegenheid is over het algemeen stabiel. Positieve uitschieters zijn er voor studenten die een opleiding volgen binnen de mechatronica en de precisietechniek. Met name in de mechatronica zijn relatief veel stages en leerbanen beschikbaar bij de machinebouwers. Wil men over vier à vijf jaar genoeg personeel met een opleiding in een van deze richtingen, dan is het van belang daar nu in te investeren. Binnen de beroepsgroep technische installaties en systemen zijn over het algemeen ook voldoende stageplekken en leerbanen beschikbaar. De vraag naar studenten die breder of hoger zijn opgeleid groeit. Bedrijven zijn steeds minder vaak op zoek naar personeel op niveau 2 of 3 en kijken vaker naar breed inzetbaar personeel op minimaal niveau vier. Bedrijven zijn wel bereid (potentieel) personeel te begeleiden naar een hoger opleidingsniveau. In de processtechniek is voor studenten van de opleidingen ope-

STAGES EN LEERBANEN

Waar in de Barometer de term leerbaan staat, wordt de beroepspraktijkvorming bedoeld zoals die vorm krijgt in bbl-opleidingen: meestal vier dagen werkend leren met een arbeidsovereenkomst en één dag naar school. In het geval van stages wordt de beroepspraktijkvorming bedoeld zoals die vorm wordt gegeven in de bol-opleiding: een periode van een aantal weken tot een half jaar onafgebroken werkzaam in een bedrijf, maar zonder arbeidsovereenkomst op enig moment tijdens de opleiding.

rator B en operator C het aantal stages en leerbanen toereikend. Voor studenten operator A is het moeilijker om een stage of leerbaan te vinden. Oorzaken hiervan zijn de technologische ontwikkelingen bij bedrijven, waardoor een hoger opleidingsniveau van de studenten benodigd is. Ook voor studenten in laboratoriumopleidingen is het lastig om een plek te vinden. Er zijn stelselmatig tekorten aan stageplekken voor alle richtingen binnen de laboratoriumtechniek. Dit heeft onder andere te maken met het toenemende aantal studenten dat kiest voor deze opleidingen. Het aanbod van stages is steeds vaker gericht op studenten op niveau 3 en 4. Voor studenten op niveau 2 zijn nagenoeg geen stages beschikbaar. Door automatisering is een hoger niveau nodig. Voor de opleiding analist klinische chemie is een daling van het aantal stageplekken merkbaar. De belangrijkste oorzaak daarvan is dat veel laboratoria te maken hebben met reorganisatie of fusie. Bij de bouwgerelateerde beroepen neemt het aanbod van stages en leerbanen toe, doordat de bouwproductie in de lift zit. De toename is het duidelijkst waarneembaar in de burgerlijke en utiliteitsbouw. De stages en leerbanen komen vooral ten goede aan studenten die een opleiding tot middenkaderfunctionaris volgen. Een verklaring is dat middenkaderfunctionarissen onder andere actief zijn in de werkvoorbereiding en calculatie. Deze werkzaamheden zitten in het bouwproces voorafgaand aan de werkzaamheden op de bouwplaats. De groei van bouwproductie is daar het eerst merkbaar. Binnen hout en meubel is over de hele linie een evenwicht tussen het aantal studenten en beschikbare stages en leerbanen. Op dit moment zijn er nauwelijks tekorten. Ook in afbouw en onderhoud is sprake van een evenwicht tussen vraag (van studenten) en aanbod (van stages en leerbanen). Voor een aantal opleidingen is zelfs een overschot aan stages en leerbanen. Dat heeft niet alleen te maken met de groei van de werkzaamheden in de sector, maar ook met een afname van het aantal studenten (van bijvoorbeeld de opleidingen tot stukadoor). Daardoor zijn er momenteel voldoende stageplekken en leerbanen beschikbaar.

Zakelijke dienstverlening en veiligheid

De verdergaande automatisering zorgt voor een afname van werkzaamheden, vooral op lager mbo-niveau. Krapte is er vooral bij de secretariële en financieel-administratieve beroepen. Het aantal studenten in deze richtingen is groter dan het stage-aanbod. Binnen de financiële dienstverlening zijn wel voldoende mogelijkheden. Het aantal studenten is de afgelopen jaren sterk afgenomen vanwege de invoering van de Wet op het financieel toezicht. Bij evenementenorganisatie is de vraag naar stages en leerbanen groter dan het aanbod. Voor de juridische beroepen zijn binnen openbaar bestuur en sociale zekerheid minder plekken beschikbaar door bezuinigingen. In de richting hrm zijn over het algemeen wel voldoende stagemogelijkheden. Bij zakelijke dienstverlening worden de knelpunten kleiner. Binnen de particuliere beveiliging neemt de krapte op de stagemarkt toe. De meeste studenten volgen een bol-opleiding, terwijl de voorkeur van het bedrijfsleven vaak uitgaat naar bbl'ers. Bij defensie zijn ruim voldoende stages en leerbanen, meer dan dat er geschikte studenten zijn. Dat geldt vooral voor de technische veiligheid- en vakmanschapsopleidingen. In de publieke veiligheid zijn echter te weinig stages en leerbanen. Niet alleen zijn er relatief veel studenten, maar ook instanties zoals gemeenten en politie hebben vanwege bezuinigingen minder ruimte om mensen op te leiden.

Ict en creatieve industrie

Voor studenten van opleidingen in de richting communicatie, media en design zijn over het algemeen voldoende stages en leerbanen beschikbaar. In enkele regio's komt het voor dat studenten op niveau 4, de studenten op lagere niveaus verdringen. Door sluitingen van retailbedrijven is het lastig voor studenten vormgeving ruimtelijke presentatie en communicatie om een stage of leerbaan te vinden. Daartegenover staat dat steeds meer vormgevers zelf een bedrijf starten. Het aantal studenten gamedeveloper (niveau 4) is de laatste jaren sterk toegenomen. Voor hen is het iets moeilijker om aan een stage of leerbaan te komen. Dat geldt ook voor de opleidingen binnen kunsten en entertainment. Vanwege overheidsbezu-

nigingen staan instellingen zoals kunstzinnige productiehuisen, impresariaten en theaters onder druk. Het personeelsbestand is gekrompen waardoor minder begeleiding van studenten mogelijk is. Daarnaast hebben veel instellingen die ook leerbedrijf waren, hun deuren moeten sluiten. In de ict-sector is het aantal stages en leerbanen niet toereikend voor het (zeer) grote aantal studenten op niveau 2 en 3. Vraag en aanbod sluiten niet goed op elkaar aan, zowel in kwantitatief opzicht (aantal studenten en stageplekken) als in kwalitatief opzicht. Voor studenten met een ict-opleiding op niveau 4, zoals de opleidingen applicatieontwikkelaar en ict-beheerder, is het stageperspectief overwegend gunstig.

Handel

In de retail is het aantal stages en leerbanen gelijk gebleven. In vrijwel alle regio's zijn er voldoende beschikbaar. Weliswaar zijn er nog steeds bedrijven die hun deuren sluiten, met name in de modebranches, maar de verkoop trekt geleidelijk weer aan. Dat biedt studenten meer mogelijkheden tot het vinden van een stage of leerbaan. Dat geldt in mindere mate voor studenten van de opleiding ondernemer detailhandel (niveau 4), voor wie het aantal stages en leerbanen in de meeste regio's is afgenomen. De tendens is dat vooral de kleinere bedrijven één stage of leerbaan aanbieden in plaats van meerdere tegelijkertijd. De interesse van studenten voor een bbl-opleiding is afgenomen, onder meer doordat het aantal leerbanen beperkt is. Het aantal studenten mode, interieur, textiel en tapijt is vrij groot in verhouding tot het aantal beschikbare stages en leerbanen. Grote tekorten zijn er echter niet. De opleiding (junior) accountmanager op niveau 4 wint steeds meer aan populariteit. Voor die opleiding komen dankzij de aantrekkende economie meer stages en leerbanen beschikbaar in de groothandel en internationale handel. Studenten die een opleiding in deze richting volgen, zijn vaak genoodzaakt verder te reizen naar leerbedrijven dan studenten retail. Vooral buiten de Randstad geldt dat. Ook studenten die een mode- of interieuropleiding volgen, hebben vaak een grotere reisafstand.

KANSEN OP STAGES EN LEERBANEN IN DE VERSCHILLENDE REGIO'S IN NEDERLAND NOVEMBER 2015

Sectorkamer	Beroepsgroep	Noord	Oost	Middenwest	Noordwest	Zuidwest	Zuidoost	Nederland
Techniek en gebouwde omgeving	Afbouw en onderhoud	Blue	Brown	Yellow	Yellow	Yellow	Brown	Brown
	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Green	Blue	Blue	Blue	Blue	Brown	Blue
	Gespecialiseerde aanneming	Dark Green	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue
	Hout en meubel	Blue	Dark Blue	Blue	Dark Blue	Blue	Blue	Blue
	Infra	Green	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue
	Metaal en metaalektro	Blue	Dark Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue
	Procesindustrie en laboratoria	Brown	Brown	Yellow	Yellow	Yellow	Blue	Yellow
	Technische installaties en systemen	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Brown	Blue
Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem	Carrosserie	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
	Luchtvaart	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey
	Maritiem	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
	Mobiliteit	Yellow	Yellow	Brown	Yellow	Yellow	Brown	Yellow
	Rail	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey
	Transport en logistiek	Orange	Blue	Dark Green	Blue	Brown	Yellow	Brown
Zorg, welzijn en sport	Assisterende gezondheidszorg	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Blue	Blue	Brown
	Sport en bewegen	Brown	Brown	Brown	Brown	Brown	Brown	Brown
	Uiterlijke verzorging	Blue	Blue	Blue	Blue	Dark Blue	Dark Blue	Blue
	Welzijn	Brown	Brown	Brown	Brown	Brown	Brown	Brown
	Zorg	Orange	Orange	Orange	Brown	Orange	Orange	Orange
Handel	Groothandel en internationale handel	Brown	Brown	Brown	Yellow	Yellow	Brown	Brown
	Mode, interieur, textiel en tapijt	Yellow	Brown	Blue	Brown	Yellow	Yellow	Brown
	Retail	Brown	Blue	Blue	Blue	Brown	Green	Blue
Ict en creatieve industrie	Communicatie, media en design	Brown	Brown	Brown	Brown	Brown	Brown	Brown
	Ict	Blue	Brown	Yellow	Brown	Brown	Brown	Brown
	Kunsten en entertainment	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Voedsel, groen en gastvrijheid	Gastvrijheid	Blue	Dark Blue	Blue	Dark Blue	Blue	Dark Blue	Dark Blue
	Groen	Blue	Brown	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue
	Voeding	Dark Blue	Green	Dark Blue	Green	Green	Green	Green
	Winkelambacht	Blue	Blue	Blue	Dark Blue	Yellow	Blue	Blue
Zakelijke dienstverlening en veiligheid	Financieel-administratieve beroepen	Yellow	Blue	Brown	Blue	Blue	Blue	Brown
	Juridische beroepen	Yellow	Blue	Brown	Blue	Blue	Brown	Brown
	Orde en veiligheid	Yellow	Brown	Brown	Yellow	Yellow	Brown	Yellow
	Secretariële beroepen	Yellow	Blue	Brown	Blue	Blue	Blue	Blue
Specialistisch vakmanschap	Creatief vakmanschap	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
	Gezondheidstechnisch vakmanschap	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow

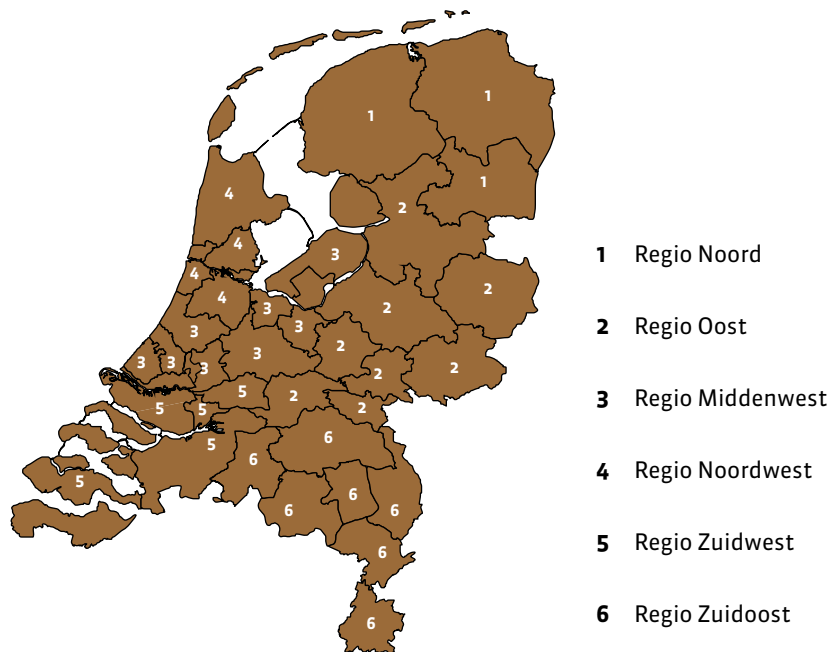
SBB Barometer

Vier keer per jaar brengt SBB de partijen in het veld van arbeidsmarkt en beroepsonderwijs op de hoogte van de actuele stand van zaken op de stage- en leerbanenmarkt. Alle SBB Barometers kunt u vinden op barometer.s-bb.nl. Bijna 150 adviseurs praktijkleren van SBB verzamelen de informatie op het niveau van 35 arbeidsmarktregio's en 35 beroepsgroepen. Deze informatie is gebundeld tot 6 districten.

Meer weten over de veranderingen die bij SBB per 1 augustus 2015 zijn doorgevoerd? Lees het artikel op pagina 10 en 11.

Aantal leerbedrijven per sectorkamer*	Waarvan buitenlands
38.630	453
26.410	403
66.935	2.285
43.405	928
26.029	879
55.637	3.691
36.982	772
4.759	58

Gemiddelde situatie van kansen op stages en leerbanen per regio in Nederland

- Er zijn meer dan voldoende stages en leerbanen t.o.v. het aantal studenten.
- Over het algemeen zijn er meer dan voldoende stages en leerbanen, bij sommige opleidingen is er evenwicht.
- Over het algemeen is er evenwicht, bij sommige opleidingen zijn er meer dan voldoende stages en leerbanen.
- De vraag naar en het aanbod aan stages en leerbanen zijn in evenwicht.
- Over het algemeen zijn er meer dan voldoende stages en leerbanen, in sommige opleidingen is er een tekort.
- Over het algemeen is er evenwicht, bij sommige opleidingen is er een tekort aan stages en leerbanen.
- Over het algemeen is er een tekort aan stages en leerbanen, in sommige opleidingen is er evenwicht.
- Er is een tekort aan stages en leerbanen t.o.v. het aantal studenten.
- Geen of te weinig gegevens bekend.

* Leerbedrijven met erkenningen voor kwalificaties die onder meerdere sector-kamers vallen, worden vaker meegeteld. Het totaal aantal unieke leerbedrijven in oktober 2015 is 246.693.

Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem

Studenten transport en logistiek vinden relatief makkelijk een stage of leerbaan. Zowel het aantal studenten als het aantal stages en leerbanen neemt toe. Voor bijvoorbeeld de opleidingen logistiek medewerker, logistiek teamleider en planner wegtransport zijn (ruim) voldoende stages en leerbanen beschikbaar. In de meeste regio's is er evenwicht tussen vraag en aanbod. Ook in de mobiliteitsbranche is dat het geval, ondanks het feit dat veel bedrijven het zwaar hebben. Doordat de autoverkoop over een lange periode is gedaald, zijn er minder mogelijkheden voor het begeleiden van studenten van bijvoorbeeld de opleiding verkoopadviseur mobiliteitsbranche. Studenten autotechnicus, bedrijfsautotechnicus en fiets-technicus hebben over het algemeen een redelijke kans op het vinden van een stage of leerbaan. Ook in de luchtvaart is geen tekort aan stages en leerbanen, ondanks een sterke toename van het aantal studenten. In de carrosserie hebben studenten veelal meer moeite om een stage of leerbaan te vinden. Dat geldt met name voor de opleidingen autoschadehersteller en carrosseriebouwer. In de meeste regio's zijn veel studenten in verhouding tot het aantal beschikbare stages en leerbanen. Voor maritieme opleidingen is het aanbod van stages en leerbanen het afgelopen jaar overwegend gelijk gebleven. Dit betreft opleidingen binnen de dossiers koopvaardij officier, koopvaardij officier kleine schepen en schipper machinist. Het aantal studenten is de laatste jaren flink toegenomen.

Specialistisch vakmanschap

In de gezondheidstechniek zijn voldoende stages en leerbanen beschikbaar. Hierbij gaat het voornamelijk om leerbanen (voor bbl-studenten). Opticien is een van de weinige opleidingen die ook in de bol-variant wordt gegeven. Het aantal studenten opticien is de laatste jaren behoorlijk toegenomen. Dat geldt ook voor de vraag naar leerbanen in de gezondheidstechniek. Het vinden van een leerbaan is iets moeilijker geworden. Langzaamaan durven bedrijven weer meer te investeren waardoor ruimte voor begeleiding van stagiairs ontstaat. Creatief vakmanschap laat verschillen zien in de beschikbaarheid van stages en leerbanen. Het aantal leerbanen voor

de opleiding juwelier in de bbl-variant is onvoldoende. Bij de bol-variant van deze opleiding speelt dit probleem niet. Daarnaast dreigt er een tekort aan beschikbare stages voor de opleiding zilversmid, doordat er steeds minder zilversmeden zijn. Opleidingen zoals goudsmid, zilversmid, (medewerker) juwelier, medewerker uurwerktechniek en uurwerktechnicus zijn uitsluitend in Schoonhoven. Leerbedrijven op grote afstand ervaren dat het soms lastig is om een student te vinden.

ARBEIDSMARKT

De arbeidsmarkt zit in de lift. Volgens het CBS is het aantal vacatures 21 procent groter dan vorig jaar. Vooral in de handel, vervoer en opslag is een forse toename. Het totaal aantal banen was in het tweede kwartaal van 2015 het grootst in drie jaar tijd. Landbouw, bosbouw en visserij kennen de grootste banengroei. In de zorg en financieel-administratieve beroepen is een krimp. Voor alle gediplomeerde werzoekenden in zorg en welzijn is vooral op de niveaus 1, 2 en 3 onvoldoende werk.

Zorg, welzijn en sport

De komende jaren zal in de zorg en welzijn onvoldoende werk zijn voor alle gediplomeerden die in de sector aan slag willen. Wanneer geen maatregelen worden getroffen ontstaat een mismatch: enerzijds een overschot aan gediplomeerden en anderzijds een kwalitatief tekort. Werkgevers verwachten minder laagopgeleid personeel aan te nemen en juist meer hoger opgeleiden. Daarnaast worden zorg- en welzijnstaken steeds vaker gecombineerd in één functie. Opleiden op maat wordt meer van belang om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bij elkaar te brengen. De keuze- en profieldelen van de nieuwe mbo-opleidingen zijn hier specifiek op gericht. Vooral gediplomeerden zorg en welzijn op niveau 1, 2 en 3 vinden moeilijk een baan. Voor gediplomeerden op niveau 4 is het perspectief beter. Bij pedagogisch medewerkers niveau 4 doet zich de klassieke varkenscyclus voor. Terwijl de instroom in de opleidingen de afgelopen twee jaar aanzienlijk is gekrompen, waarschijnlijk vanwege de krimp in de branche, verwacht vooral de kinderopvang over twee tot drie jaar een forse groei van de

werkgelegenheid. Vanwege de voorkeur van werkgevers voor hoger opgeleiden en vanwege het grote aantal mbo-studenten blijft de kans op werk voor studenten pedagogisch medewerker niveau 3 gering. Voor dokters- en tandartsassistenten is de kans op werk voldoende. Apothekersassistenten hebben een kleinere kans op werk. In de beroepsgroep sport en bewegen is voldoende kans op werk voor afgestudeerden op niveau 3. Voor de lager en hoger opgeleiden is het perspectief minder gunstig. Op niveau 4 biedt de richting trainer en coach wel betere kansen. De arbeidsmarkt voor schoonheidsspecialisten en pedicures lijkt inmiddels verzadigd te zijn. De vervangingsvraag is niet groot, doordat veel bedrijven geen of weinig personeel hebben. Omdat het aantal studenten toeneemt, zal deze situatie de komende jaren naar verwachting aanhouden. In de uiterlijke verzorging werken veel zelfstandig ondernemers.

Voedsel, groen en gastvrijheid

In de voedingssector komen met name voor gediplomeerden op niveau 3 en 4 meer vacatures beschikbaar. Door hoge eisen aan procesbeheersing en voedselkwaliteit is er vanuit het bedrijfsleven een toenemende vraag naar gekwalificeerd personeel. In beroepen zoals voedingsoperator is namelijk sprake van vergrijzing. Ook in de versdetailhandel zijn de arbeidsmarktprospectieven voor gediplomeerden gunstig. Het bedrijfsleven heeft behoefte aan jonge werknemers en aan ondernemers die bedrijven willen overnemen. Voor studenten die een groene opleiding volgen, is de kans op werk over het algemeen groot. In de teelt en hoveniersbranche (met overwegend zwaar werk) is namelijk eveneens behoefte aan jonge arbeidskrachten. Contracten zijn steeds vaker tijdelijk van aard en het aantal studenten is verhoudingsgewijs klein. Een uitzondering is de opleiding dierenartsassistent paraveterinair met relatief veel studenten. Ook aan gediplomeerden in de facilitaire dienstverlening en horeca (zelfstandig werkende koks) zijn tekorten op de arbeidsmarkt. Bedrijven willen graag gekwalificeerd personeel aannemen. Nu de economie uit het dal kruipt, neemt de vraag naar arbeid weer toe. In de kappersbranche zijn de laatste tijd veel zzp'ers aan de slag gegaan. Over het algemeen is

het voor gediplomeerden moeizaam om werk te vinden. Veel bedrijven geven de voorkeur aan gediplomeerden op niveau 3 en bbl'ers, terwijl de meeste studenten een bol-opleiding op niveau 2 volgen. Het feit dat het lage btw-tarief in stand is gehouden en de tarieven daardoor niet zijn toegenomen, is naar verwachting positief voor de werkgelegenheid.

Techniek en gebouwde omgeving

Het perspectief op de arbeidsmarkt is gunstig voor gediplomeerden in de beroepsgroepen metaal en metalektro en technische installaties en systemen. Dat is met name het geval voor opleidingen in de mechatronica en precisietechniek niveau 3 en 4. Voor gediplomeerden op niveau 1 en 2 komen steeds minder arbeidsplaatsen beschikbaar. Dat komt door de snel op elkaar volgende technologische veranderingen (automatisering en robotisering). Gediplomeerden op niveau 3 en 4 hebben wel concurrentie van het hoger beroepsonderwijs. Dat is alleen niet structureel van aard. Als de economie voldoende aantrekt, is de kans groot dat het hoger opgeleide personeel vertrekt naar andere, hogere functies. Binnen de procestechniek hebben gediplomeerden op niveau 3 en 4 een goed arbeidsmarktperspectief. Voor gediplomeerden op niveau 2 is het perspectief een stuk ongunstiger. Oorzaken daarvan zijn de technologische ontwikkelingen in het vakgebied waardoor een hoger niveau van de gediplomeerden nodig is. Laboranten en analisten hebben over het algemeen moeite met passend werk vinden. Met name het arbeidsmarktperspectief bij ziekenhuizen is relatief ongunstig doordat een aantal ziekenhuizen fuseert. Hierdoor zijn in de toekomst bij ziekenhuizen minder banen beschikbaar voor laboranten en analisten. De arbeidsmarkt voor bouwgerelateerde beroepen is verbeterd. Dat is voornamelijk te danken aan de groei van de woningbouw. Deze groei zorgt indirect ook voor een grotere vraag naar het bouwrijp maken van grond en het aanleggen van wegen. De groei van de infrasector is nog zeer beperkt. Hetzelfde geldt voor de utiliteitsbouw. Het aantal faillissementen in de bouwnijverheid neemt met grote sprongen af. Het CBS spreekt van het kleinste aantal in zeven jaar. De toenemende bouwproductie vertaalt zich nog niet in een duidelijke groei

van de werkgelegenheid. De vraag naar werknemers neemt weliswaar toe, maar dat is vooral op contractbasis. Bouwbedrijven zijn nog huiverig met het aantrekken van vast personeel en breiden eerst hun flexibele schil uit. De toegenomen werkzaamheden worden in eerste instantie uitgevoerd door het vaste personeel doelmatiger in te zetten. Hierdoor stijgt de arbeidsproductiviteit. Daarnaast zetten bouwbedrijven fors meer in op uitzendkrachten en krijgen zzp'ers het drukker. In de afbouw en onderhoud is de afgelopen jaren het aandeel vast personeel bij bedrijven flink geslonken. Bedrijven worden kleinschaliger en werken eveneens steeds meer met flexibele arbeidskrachten. Het aantal zzp'ers is net als in de gehele bouwnijverheid toegenomen. Doordat er steeds vaker wordt gekozen voor flexibele arbeidskrachten, zijn de beroepen in de afbouw en onderhoud minder makkelijk bereikbaar voor jonge werknemers en gediplomeerden. En dat terwijl de behoefte aan verjonging groot is. Om dit proces te kantelen, zullen bedrijven uiteindelijk genoodzaakt zijn om weer vaker met vaste arbeidscontracten (voor jonge instromers op de arbeidsmarkt) te gaan werken. Voor gediplomeerden in de hout en meubel is het arbeidsmarktperspectief verbeterd vanwege de aantrekkende economie. In de timmerindustrie wordt deze stijgende lijn geremd door de automatisering van werkzaamheden. In de meubelindustrie is ook een rem op de stijgende lijn, maar dan door de matige prijzen.

Zakelijke dienstverlening en veiligheid

Ondanks de aantrekkende economie blijft de groei van de werkgelegenheid beperkt. Uitbreiding van werkgelegenheid gebeurt veelal via flexibele contracten en inzet van zzp'ers. De secretariële en financieel-administratieve beroepen staan onder druk van de nog steeds toenemende automatisering, vooral bij grote bedrijven en instellingen. Binnen de financiële dienstverlening is de vraag naar gediplomeerden groter dan het aanbod. De bezuinigingen bij overheidsinstanties leiden tot geringere baankansen in de juridische richting. Binnen zakelijke dienstverlening en hrm is die kans wat groter. Voor particuliere beveiliging is de arbeidsmarktsituatie door de crisis de afgelopen jaren over het algemeen

verslechterd. Defensie heeft doorlopend behoefte aan instroom van (geschikte) jongeren, maar de vraag blijft achter bij het aanbod. Gemeenten zijn huiverig om zelf mensen aan te nemen voor publieke veiligheid. Ze besteden dit liever uit.

Ict en creatieve industrie

De effecten van de crisis zijn nog merkbaar voor reclamebureaus, drukkerijen, grafisch ontwerpers en uitgeverijen. Hoewel de economie uit het dal kruipt, is er nog geen sprake van een substantiële toename van de werkgelegenheid in de genoemde bedrijfstakken. Vanwege het grote aantal gediplomeerden binnen communicatie, media en design is er ook nog eens veel concurrentie. Mede daarom stroomt een aanzienlijk deel van de gediplomeerden op niveau 4 door naar het hbo of begint voor zichzelf. In dat laatste geval werken ze vaak voor relatief lage prijzen. Voor gediplomeerden op niveau 2 zoals medewerker fotografie is het lastig een baan te vinden. Vaak gaan zij verder op het mbo of kiezen werk dat niet direct in het verlengde van hun opleiding ligt. Bij de gesubsidieerde kunsten vallen ontslagen vanwege bezuinigingen. Een baan vinden is in de meeste gevallen lastig voor mbo-afgestudeerden. Een aanzienlijk deel van de gediplomeerden op niveau 4 studeert verder op het hbo. Voor gediplomeerden applicatieontwikkelaar is over het algemeen wel voldoende werk beschikbaar. Opleidingen op niveau 2 zoals medewerker ict bieden juist een minder gunstig arbeidsmarktperspectief.

Handel

Bedrijven in de retail, groothandel en internationale handel hebben over het algemeen geen tekorten aan werknemers. In een aantal regio's, waaronder Zeeland, is een tekort aan arbeidskrachten voor leidinggevende functies. Vanwege de aantrekkende economie hebben mbo-gediplomeerden in de retail, groothandel en internationale handel overwegend een gunstig perspectief op de arbeidsmarkt. Dat geldt met name voor de opleidingen verkoper (niveau 2), verkoopspecialist eerste verkoper, commercieel medewerker binnendienst (beide niveau 3) en manager handel (filiaalmanager) op niveau 4. Voor zowel de lagere als de hogere mbo-niveaus zijn dus goede vooruitzichten. In bijvoorbeeld de super-

KANSRIJKE BEROEPEN*

Beroep	Niv.	Beroepsgroep
Operator B en C	3, 4	Procesindustrie en laboratoria
Procesoperator B en C	3, 4	Procesindustrie en laboratoria
Fijnmechanische techniek (allround verspaner)	3	Metaal en metalelektro
Eerste monteur elektro-technische installaties	3	Technische installaties en systemen
Monteur (tester) mechatronica	2, 3	Metaal en metalelektro
Technisch specialist personenauto's	4	Mobiliteit
Technisch specialist bedrijfsauto's	4	Mobiliteit
Carrosseriebouwer niveau 3	3	Carrosserie
Eerste autotechnicus	3	Mobiliteit
Eerste bedrijfsautotechnicus	3	Mobiliteit
Logistiek teamleider	3	Transport en logistiek
Planner wegtransport	3	Transport en logistiek
Chauffeur goederenvervoer	2	Transport en logistiek
Logistiek medewerker	2	Transport en logistiek
Mbo-verpleegkundige	4	Zorg
Verzorgende-ig	3	Zorg
Manager handel (filiaalmanager)	4	Retail
Allround parketteur	3	Mode, interieur, textiel en tapijt
Commercieel medewerker binnendienst	3	Groothandel en internationale handel
Verkoopsspecialist (eerste verkoper)	3	Retail
Verkoper	2	Retail
Applicatie-ontwikkelaar	4	Ict
Ict-beheerder	4	Ict
Mediadeveloper	4	Communicatie, media en design
Mediamanager	4	Communicatie, media en design
Facilitair leidinggevende	4	Gastvrijheid
Vakbekwaam medewerker teelt	3	Groen
Vakbekwaam hovenier	3	Groen
Zelfstandig werkend gastheer/-vrouw	3	Gastvrijheid
Kok (en zelfstandig werkend kok)	2, 3	Gastvrijheid
Medewerker teelt	2	Groen
Voedingsoperator	2	Voeding
Assistent-accountant	4	Financieel-administratieve beroepen
Commercieel medewerker bank- en verzekeringswezen	4	Financieel-administratieve beroepen
Aankomend medewerker/onderofficier maritiem	2, 3	Orde en veiligheid
Aankomend medewerker/onderofficier grondoptreden	2, 3	Orde en veiligheid
Opticiens	4	Gezondheidstechnisch vakmanschap
Medewerker steriele medische hulpmiddelen	3	Gezondheidstechnisch vakmanschap

* waargenomen door circa 150 adviseurs praktijkleren van SBB, per sector weergegeven.

DALINGEN STAGES EN LERBANEN*

Beroep	Niv.	Beroepsgroep
Analist klinische chemie	4	Procesindustrie en laboratoria
Biotechnologisch analist	4	Procesindustrie en laboratoria
Chemisch-fysisch analist	4	Procesindustrie en laboratoria
Serviceadviseur mobiliteitsbranche	3	Mobiliteit
Autotechnicus	2	Mobiliteit
Chauffeur goederenvervoer	2	Mobiliteit
Mbo-verpleegkundige	4	Zorg
Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg	4	Welzijn
Verzorgende-ig	3	Zorg
Helpende zorg en welzijn	2	Zorg
Ondernemer detailhandel	4	Retail
Specialist mode/maatkleding	4	Mode, interieur, textiel en tapijt
Allround dtp-er	3	Communicatie, media en design
Medewerker dtp	2	Communicatie, media en design
Medewerker fotografie	2	Communicatie, media en design
Medewerker ict	2	Ict
Manager verkoop reizen	4	Gastvrijheid
Brood en banket	3	Winkelambacht
Leidinggevende vers (chef vers)	3	Winkelambacht
Bedrijfsadministrateur	4	Financieel-administratieve beroepen
Coördinator beveiliging	3	Orde en veiligheid
Financieel administratief medewerker	3	Financieel-administratieve beroepen
Handhaver toezicht en veiligheid	3	Orde en veiligheid
Secretaresse	3	Secretariële beroepen
Beveiliging	2	Orde en veiligheid
Bedrijfsadministratief medewerker	2	Secretariële beroepen
Telefonist/receptionist	2	Secretariële beroepen
Juwelier	4	Creatief vakmanschap
Zilversmid	4	Creatief vakmanschap
Schoenhersteller	2	Creatief vakmanschap

* waargenomen door circa 150 adviseurs praktijkleren van SBB, per sector weergegeven. Een daling wil niet zeggen dat er een tekort is.

VAN 17 KENNISCENTRA NAAR ÉÉN SBB

Studenten krijgen de beste praktijkopleiding met uitzicht op een baan en bedrijven beschikken nu en in de toekomst over de vakmensen die ze nodig hebben. Dat zijn de doelen van de nieuwe Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). Met de SBB Barometer bieden wij u periodiek een overzicht van de beschikbaarheid van stages en leerbanen, van mogelijke knelpunten en van ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

Op 1 augustus 2015 nam SBB de wettelijke taken over van de zeventien kenniscentra: het erkennen en begeleiden van leerbedrijven, het onderhouden van de kwalificatiestructuur mbo en het verzorgen van informatie over de arbeidsmarkt, beroepspraktijkvorming en doelmatigheid van het opleidingsaanbod. Met de nieuwe SBB is er één loket en één werkwijze voor leren in de →

markt- en woonbranches is volgens het CBS al enkele kwartalen op rij sprake van een omzetgroei. Dat kan (op termijn) een positief effect hebben op de werkgelegenheid. Deze ontwikkelingen betekenen voor bedrijven ook meer mogelijkheden tot het begeleiden van studenten en het aantrekken van jongeren die net zijn afgestudeerd. Op managementniveau is een kleine verschuiving zichtbaar. Bedrijven lijken voor die functies hun aandacht meer te richten op hbo-gediplomeerden. Vanuit kostenoverweging zijn mbo-gediplomeerden echter nog steeds in trek. De dienstverbanden zijn over het algemeen tijdelijk, met name voor gediplomeerden van opleidingen op de lagere niveaus. Een vast dienstverband is voornamelijk weggelegd voor degenen die de potentie hebben om op korte termijn door te groeien. Deze loonsopbouw biedt goede kansen voor mbo-gediplomeerden en arbeidskrachten met weinig werkervaring. De vraag naar woningstoffeerders en parketteurs is behoorlijk groot. In deze beroepen is sprake van vergrijzing. Het aantal mbo-studenten is weliswaar stabiel maar

gering, waardoor vervanging moeizaam is. Het aantal gediplomeerden interieuradviseur is daarentegen groot. Een deel van hen kiest, al dan niet noodgedwongen, voor een baan die niet geheel in het verlengde van de opleiding ligt.

Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem

Bedrijven in de transport en logistiek krijgen het weer drukker en hebben meer 'handen' nodig. Maar ook in bijvoorbeeld de logistieke planning is behoefte aan gekwalificeerde arbeidskrachten. Dat biedt goede kansen voor gediplomeerden planner wegtransport, die bovendien niet in groten getale zijn. Er zijn de afgelopen jaren behoorlijk veel autobedrijven gesloten als gevolg van de crisis. Het aantal leerbanen is mede hierdoor afgenomen. De branche krabbelt nu weer op en de vraag naar technisch specialisten neemt gestaag toe. De arbeidsmarktperspectieven voor gediplomeerden autotechnicus, bedrijfsautotechnicus en fietstechnicus zijn overwegend voldoende te noemen. De chauffeursberoe-

pen in het goederenvervoer, wegvervoer en openbaar vervoer hebben te maken met vergrijzing. Hierdoor ontstaan in de toekomst naar verwachting tekorten, vooral omdat het aantal studenten afneemt. Ook de carrosseriebouw (niveau 2 en 3) heeft te maken met vergrijzing. De opleiding caravantechnicus wordt amper meer gegeven. Dit kan in de komende jaren leiden tot een tekort aan gekwalificeerd personeel. Voor gediplomeerden in de maritieme sector en gediplomeerden machinist railvervoer is de kans op werk voldoende tot goed.

Specialistisch vakmanschap

Veel bedrijven in de gezondheidstechniek richten zich op de wat oudere studenten en werknemers. Zij hebben vaak al een andere mbo-opleiding gevolgd of stromen in vanuit andere branches. Dit geldt bijvoorbeeld voor audiciens en bedrijven en instellingen in de orthopedische (schoen) techniek en oogheelkunde. Werkervaring staat hier hoog op de wensenlijst van bedrijven. In de overige branches binnen specialistisch vakmanschap zijn de ogen meer gericht op jongere instromers. Voor studenten van bijvoorbeeld de opleiding opticien zijn de arbeidsmarktperspectieven gunstig. Hbo'ers worden vaak als te duur gezien en/of zijn niet optimaal inzetbaar binnen een mbo-functie. Inmiddels lijkt het aantal zzp'ers stabiel te zijn na jaren van groei. In de beroepsgroep creatief vakmanschap (zoals goud- en zilversmeden) is het starten van een bedrijf populair. Daarnaast is veel behoefte aan jonge vakmensen, frisse ideeën en enthousiasme.

praktijk. Denk aan een centrale servicedesk en een 'bpv-portal' waar scholen en bedrijven erkenningen kunnen regelen, vacatures voor stages en leerbanen delen, enzovoorts.

Veelzijdige en maatgerichte aanpak

Omdat de ontwikkelingen, knelpunten en ambities veelal per sector en/of regio verschillen, kiest SBB voor een veelzijdige en maatgerichte aanpak. In sectorkamers maken onderwijs en bedrijfsleven sectorspecifieke afspraken over de inhoud van mbo-opleidingen of over het voorkomen van stagetekorten. In de thema-adviescommissies worden bovensectorale afspraken gemaakt over beroepspraktijkvorming, kwalificeren en examineren en doelmatigheid. In de 35 arbeidsmarktregio's zijn er regioteams die nauw samenwerken met scholen, leerbedrijven, gemeenten en UWV aan vraagstukken rond stages en leerbanen, jeugdwerkloosheid, participatie, beroepenoriëntatie en schooluitval.

Adviseurs praktijkleren

De overdracht van taken heeft ook gevolgen voor het tot stand komen van de SBB Barometer. Voorheen leverden de kenniscentra veel informatie aan voor deze publicatie. Vanaf nu zijn de adviseurs praktijkleren van SBB een belangrijke informatiebron. Zij staan dicht bij zowel de erkende leerbedrijven als de scholen en hebben specifieke regionale en sectorale kennis.

Acht sectoren en vijftig marktsegmenten

De teksten over de stage- en leerbanenmarkt en de arbeidsmarkt zijn niet langer ingedeeld naar de zeventien kenniscentra, maar naar acht sectoren. En daarbinnen weer naar vijftig marktsegmenten. Het overzicht van de kans op stage en leerbanen op pagina 6 en 7 is op die vijftig groepen gebaseerd – een andere indeling dan voorheen. Benieuwd naar de opleidingen per marktsegment? Ga naar www.s-bb.nl/indelingen.

Beroepsonderwijs en bedrijfsleven werken in SBB samen met twee doelen: 1) Studenten krijgen de beste praktijkopleiding met uitzicht op een baan. 2) Bedrijven beschikken nu en in de toekomst over de vakmensen die ze nodig hebben. SBB verbindt beroepsonderwijs en bedrijfsleven op sectoraal, regionaal en landelijk niveau.

Postbus 7259, 2701 AG Zoetermeer

Uitgave

© SBB, Zoetermeer, november 2015

Redactie en vormgeving

SBB, Zoetermeer

Drukwerk

Bestenzet, Zoetermeer

Foto's

© SBB

ISSN

1879-7911

Voor meer informatie

over stage- en leerbanenmarkt:

Tamara Schellings (SBB)

06 51 455 029

over de arbeidsmarkt:

Ruud Baarda (SBB)

06 53 321 300

